

SPIS TREŚCI

BIOGRAMY I WSPOMNIENIA

<i>Wanda Decyk-Zięba: Docent Roxana Teresa Sinielnikoff (1927–2024)</i>	7
---	---

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

<i>Marlena Kurowska: Diagnoza logopedyczna dziecka z zaburzeniami w rozwoju mowy i języka uwarunkowanymi padaczką. Studium przypadku</i>	11
<i>Marta Korendo: Dymensjonalne podejście w diagnozie dysleksji</i>	26
<i>Elżbieta Sadowska: Badanie umiejętności nazywania emocji przez dzieci jako wyzwanie dla logopedy</i>	35
<i>Beata Ciecierska-Zajdel: Biologiczne uwarunkowania modyfikacji wymowy polskich sybilantów dźwiękowo-palatalnych przez młodych dorosłych</i>	44
<i>Joanna Zawadka, Alicja Karsznia-Sobczak: Ocena wybranej terminologii logopedycznej w świetle badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów logopedii oraz logopedów praktyków</i>	60

SPRAWOZDANIA, UWAGI, POLEMIKI

<i>Renata Rusin Dybalska: 100 lat czeskiej polonistyki</i>	74
--	----

KRONIKA TOWARZYSTWA KULTURY JĘZYKA

<i>Elżbieta Wierzbicka-Piotrowska: Jubileusz 10-lecia „Dialogu pokoleń”</i>	79
---	----

CONTENTS

BIOGRAPHICAL NOTES AND REMINISCENCES

<i>Wanda Decyk-Zięba: Docent Roxana Teresa Sinielnikoff (1927–2024)</i>	7
---	---

PAPERS AND DISSERTATIONS

<i>Marlena Kurowska: Speech therapy diagnosis of a child with epilepsy-induced speech and language development disorders: A case study</i>	11
<i>Marta Korendo: Dimensional approach to dyslexia diagnosis</i>	26
<i>Elżbieta Sadowska: Emotion naming in children as a research challenge for speech therapists</i>	35
<i>Beata Ciecierska-Zajdel: Biological determinants of the modified pronunciation of Polish alveolo-palatal sibilants in young adults</i>	44
<i>Joanna Zawadka, Alicja Karsznia-Sobczak: Selected speech therapy terms assessed in light of a survey among students and practitioners</i>	60

REPORTS, COMMENTS, POLEMICS

<i>Renata Rusin Dybalska: A centenary of Polish studies in the Czech Republic</i>	74
---	----

CHRONICLE OF TOWARZYSTWO KULTURY JĘZYKA (SOCIETY FOR LANGUAGE CULTURE)

<i>Elżbieta Wierzbicka-Piotrowska: The 10th anniversary of the initiative „Dialog pokoleń” (“Dialogue of generations”)</i>	79
---	----

W ZESZYCIE

- Prowadzenie efektywnej terapii logopedycznej bez poznania mechanizmów zaburzenia i jego wpływu na funkcjonowanie komunikacyjne dziecka nie jest możliwe. W wielu przypadkach to dopiero analiza zachowań w tym zakresie, a zwłaszcza występujących w nich nieprawidłowości, pozwala na ustalenie uwarunkowań zaburzeń. Warto więc łączyć z badaniami ilościowymi (test) próby jakościowe (logopedyczne badanie całościowe).
- Rozwój wiedzy o dysleksji u dzieci skupiał się na skutkach zaburzenia, a nie na rozumieniu procesu, który do niego prowadzi. Znacząco wpłynęło to na model diagnozy i zbyt późne rozpoczynanie terapii, nasilające trudności edukacyjne dzieci z dysleksją. Wiedza neurobiologiczna pozwala rozumieć powiązania dysleksji z innymi zaburzeniami oraz mechanizmy jej rozwoju od wczesnych etapów życia.
- Ocena umiejętności nazywania emocji jest ważna z punktu widzenia logopedii. Rozpoznawanie i rozumienie emocji oraz ich nazywanie sprawia trudność wielu dzieciom z zaburzeniami neurorozwojowymi. Tworzenie polskich prób mających na celu ocenę tej ostatniej umiejętności w warunkach testowych jest konieczne, choć stanowi spore wyzwanie.
- W ostatnich latach rozpowszechniła się wśród młodych osób tendencja do modyfikowania palatalności spółgłosek: [c], [z], [tɕ], [d͡z], które przypominają spalatalizowane sybilanty zębowe: [sʲ], [zʲ], [tʲsʲ], [d͡zʲ] lub dźwiękowe: [ʃ], [ʒʲ], [tʃʲ], [d͡ʒʲ] oraz spółgłoski prawie zupełnie zdepalatalizowane. Wbrew wcześniejszym doniesieniom okazuje się, że zjawisko występuje w wymowie nie tylko kobiet, lecz także mężczyzn.
- Terminologia logopedyczna stale ewoluuje wraz z intensywnym rozwojem logopedii w ostatnich dziesięcioleciach. Badania nad tą terminologią pozwolą zidentyfikować nazewnictwo aktualnie wykorzystywane, terminy już nieaktualne lub o zmienionym znaczeniu, a także nowe jednostki leksykalne.

Słowa kluczowe: zespół Landaua-Kleffnera – mózgowo zaburzenia rozwoju mowy i języka – kliniczna diagnoza logopedyczna – badanie jakościowe i ilościowe – dysleksja – diagnoza wymowa – ADHD – zespół Aspergera – współwystępowanie zaburzeń – ASD – nazywanie emocji – emocje – diagnoza logopedyczna – polskie sybilanty dźwiękowo-palatalne – różnicowanie wymowy – zaburzenia artykulacji – zmiany fonetyczne w języku polskim – uwarunkowania wymowy – terminologia logopedyczna – język specjalistyczny – leksykologia – badanie ankietowe.